

Råd till förskola och skola

När barn eller unga blir närstående

Den här texten handlar om både barn och unga, men i löpande text har vi valt att förenkla genom att skriva ”barn”

Sjukdom och olycka påverkar hela familjen, både känslomässigt och praktiskt. Barn har resurser att klara mycket. De har ofta en förmåga att acceptera situationen som den är. Barn behöver saklig och åldersanpassad information, så att de kan förstå och bearbeta det som händer. Den som är sjuk och den som är närstående har möjlighet att få hjälp, stöd och information från vården. Oavsett ålder är det viktigt att barn får veta exempelvis sjukdomens namn, vad som görs för att hjälpa den sjuke och vad som ska ske den närmaste tiden, även i vardagen. Familjen erbjuds stöd och hjälp att själva informera barn om situationen, men vården kan även erbjuda information, råd och stöd direkt till barnet.

Viktigt att tänka på

Det är viktigt att försöka behålla vardagliga rutiner. Barnet bör därför fortsätta vara i förskolan eller skolan så mycket som möjligt. Det är också viktigt att även fortsättningsvis inkluderas och behandlas på så lika villkor som möjligt i kompisgruppen.

Hur mycket vet barnet?

Vårdpersonalen ger den som är sjuk en öppen och ärlig information om sjukdom, behandling och risker. Den som är sjuk avgör sedan själv hur mycket information barnet ska få och i vilken takt det sker. Vårdpersonalen uppmuntrar till öppenhet gentemot barnet, som med fördel involveras i vården. Okunskap riskerar att leda till negativa fantasier och felaktiga antaganden, vilket kan leda till större oro.

Innan du pratar med barnet om förälderns sjukdom bör du ta reda på hur mycket hen vet, men du kan alltid fråga barnet hur hen mår.

Så kan barns prestation påverkas

Barn som är närstående kan ibland ha svårt att koncentrera sig i skolan, vara lättirriterad, arg och ibland sitta i egna tankar. Det är inte heller ovanligt att bli trött, få huvudvärk eller ont i magen. Det är ofta bra att vara så mycket som möjligt i skolan. Men ibland kan det vara bättre att få följa med till sjukhuset eller vara hemma för att kolla av läget. Det kan göra att barnet kan koncentrera sig bättre i skolan.

Uppmuntra barnet till att vara med i skolarbetet så mycket som möjligt. Den sociala kontakten med kompisar kan hjälpa och vara ett stöd för dem.

Vad ska vi säga till kompisarna?

Tänk på att det är familjen som bestämmer om och vad ni ska berätta i barngruppen eller klassen. De kanske vill göra det själva.

Du ska bara berätta precis det du vet att du får berätta. Då undviker du att sprida rädsla, rykten och gissningar.

Vad kan du göra för att underlätta?

Du kan underlätta situationen genom att till exempel anordna en träff mellan förälder/föräldrar, lärare, skolkurator, fritidspersonal, samt eventuellt ytterligare berörda personer. Träffen är ett bra tillfälle att klargöra vad som ska sägas, av vem och till vem eller vilka.

Om barnet inte bor med den som är sjuk kan det försvåra situationen eftersom avståndet ibland förstärker oron. En regelbunden kontakt mellan skolan/förskola och hemmet underlättar för alla parter.

Om du får kännedom om eller misstänker att ett barn far illa är du skyldig att genast anmäla detta till socialnämnden enligt 14 kap 1 § Socialtjänstlagen

Våga fråga! Ta kontakt!

Det kan vara svårt för familjen att ta initiativ i en sjukdomssituation, ofta blir de tacksamma om du hör av dig.

Om du vill veta mer

Mer information hittar du på landstingens och regionernas gemensamma webbplats 1177.se.

Materialet har utarbetats med utgångspunkt från material från region Östergötland

Region Örebro län

www.regionorebrolan.se